

กฎกระทรวง

กำหนดลักษณะ วัตถุประสงค์ และขอบเขตแห่งการดำเนินงาน
ของสหกรณ์แต่ละประเภทที่จะรับจดทะเบียน

พ.ศ. ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๓๓/๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“อาชีพหลัก” หมายความว่า ประเภทหรือชนิดของงานซึ่งบุคคลนั้นใช้เวลาทำเป็นส่วนมาก ในระยะเวลาที่กำหนดหรือเวลาที่อ้างอิง สำหรับผู้ซึ่งทำงานมากกว่าหนึ่งชนิด อาชีพหลักให้หมายถึง อาชีพที่มีชั่วโมงการทำงานมากกว่า หรืออาชีพที่ทำรายได้มากกว่าในกรณีที่ชั่วโมงการทำงานเท่ากัน

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำนาเกลือ ทำไร่ ทำสวน ประมง หรือเลี้ยงสัตว์

ข้อ ๓ ลักษณะของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน วัตถุประสงค์ และขอบเขตแห่งการดำเนินงาน ที่จะพึงดำเนินการได้ของสหกรณ์แต่ละประเภท ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๔ สหกรณ์ที่ได้รับจดทะเบียนแล้วนอกจากมีวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้สำหรับ สหกรณ์แต่ละประเภทแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ปกป้องรักษาและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่สมาชิก

(๒) ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและชุมชน

(๓) ร่วมมือกับสหกรณ์อื่น สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ องค์กรภาคเอกชน ชุมชน และหน่วยงานของรัฐ เพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจการของสหกรณ์

ข้อ ๕ สหกรณ์ประเภทอื่นนอกจากสหกรณ์ร้านค้าที่ประสงค์จะดำเนินการให้บริการ เป็นตัวแทนของผู้ประกอบธุรกิจให้บริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์โดยพิจารณาจากความพร้อมในการดำเนินการ วัตถุประสงค์ และอำนาจกระทำการของสหกรณ์แต่ละประเภท โดยสหกรณ์ดังกล่าวต้องดำเนินการตามกฎหมาย ว่าด้วยระบบการชำระเงินอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๖ การกำหนดชื่อของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดชื่อตามประเภทของสหกรณ์หรือตามรูปร่างย่อของประเภทสหกรณ์ที่จดทะเบียน ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์ประกาศกำหนด มีอักษรไทยจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยตัวอักษร และไม่ซ้ำกับ ชื่อของสหกรณ์อื่นซึ่งได้รับจดทะเบียนไว้ก่อน เว้นแต่สหกรณ์นั้นได้เลิกและถอนชื่อออกจากทะเบียนแล้ว

(๒) ไม่ใช่คำว่า “แห่งประเทศไทย” ไว้ท้ายชื่อหรือเป็นส่วนหนึ่งของชื่อ เว้นแต่การตั้งชื่อ ของชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศหรือการตั้งชื่อสหกรณ์ตามหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิก สหกรณ์เท่านั้น

(๓) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายอื่น รวมทั้งต้องไม่คล้ายหรือสอดคล้องกับสถาบัน องค์กร หรือหน่วยงาน ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต้นสังกัดของสมาชิก อันอาจทำให้บุคคลภายนอก สำคัญผิดเกี่ยวกับหน่วยงานต้นสังกัดของสมาชิกหรือกิจการของสหกรณ์

หมวด ๑

สหกรณ์การเกษตร

ข้อ ๗ สหกรณ์การเกษตรที่จะรับจดทะเบียนได้ต้องมีลักษณะเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นจาก การรวมตัวกันของสมาชิกซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพหลักทางเกษตรกรรมภายในพื้นที่อำเภอเดียวกัน หรือเป็นสหกรณ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนฐานะกลุ่มเกษตรกร เว้นแต่มีเหตุอันสมควร นายทะเบียนสหกรณ์ อาจรับจดทะเบียนสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นจากการรวมตัวกันของผู้ประกอบอาชีพหลักทางเกษตรกรรม ซึ่งอยู่ต่างพื้นที่กันได้

ข้อ ๘ สหกรณ์การเกษตรมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจ การผลิต การค้า การบริการ และอุตสาหกรรมทางการเกษตร อันจำเป็นในการประกอบอาชีพและการดำรงชีพของสมาชิก

(๒) แก้ไขปัญหาและพัฒนาการประกอบอาชีพของสมาชิก

(๓) ส่งเสริมการออมของสมาชิก

(๔) ส่งเสริมและเผยแพร่อาชีพเกษตรกรรม หัตถกรรม และอุตสาหกรรมในครัวเรือน หรือการประกอบอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวกับเกษตรกรรม รวมทั้งส่งเสริมความรู้ในการผลิตทางอุตสาหกรรม ให้แก่สมาชิกและครอบครัว

ข้อ ๙ สหกรณ์การเกษตรมีขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดหาทุนเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ โดยวิธีการขายหุ้น การรับฝากเงิน และการกู้ยืมเงิน

(๒) ฝากเงินหรือลงทุนอย่างอื่นตามมาตรา ๖๒

(๓) จัดให้มีเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิกเพื่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและการดำรงชีพ หรือให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน

(๔) จัดหาปัจจัยการผลิต วัสดุการเกษตร และสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นเพื่อจำหน่ายแก่สมาชิก

(๕) รวบรวมผลิตผลการเกษตร ผลิตภัณฑ์และบริการของสมาชิกเพื่อจัดการขาย หรือแปรรูปออกขาย โดยซื้อหรือรวบรวมผลิตผลจากสมาชิกก่อนผู้อื่น

(๖) จัดให้มีบริการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการทางการเกษตร รวมทั้งจัดให้มีตลาดกลางเพื่อการเกษตร เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพและการดำรงชีพของสมาชิก

(๗) จัดให้มีสิ่งปลูกสร้าง โรงงานอุตสาหกรรม เครื่องมือ เครื่องจักรกลการเกษตร หรือยานพาหนะขนส่ง เกี่ยวกับการผลิต รวบรวม เก็บรักษา หรือแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร สำหรับกิจการของสหกรณ์หรือให้บริการแก่สมาชิก

(๘) ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก

(๙) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์หรือการให้บริการแก่สมาชิก เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

หมวด ๒

สหกรณ์ประมง

ข้อ ๑๐ สหกรณ์ประมงที่จะรับจดทะเบียนได้ต้องมีลักษณะเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นจากการรวมตัวกันของสมาชิกซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพหลักทางการประมงที่เกี่ยวกับการจับสัตว์น้ำ การเลี้ยงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือเป็นสหกรณ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนฐานะกลุ่มเกษตรกร

ข้อ ๑๑ สหกรณ์ประมงมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจ การผลิต การค้า และการบริการอันจำเป็นในการประกอบอาชีพหลักทางการประมงและการดำรงชีพของสมาชิก

(๒) แก้ไขปัญหาและพัฒนาการประกอบอาชีพของสมาชิก

(๓) ส่งเสริมการออมของสมาชิก

(๔) ส่งเสริมและเผยแพร่อาชีพการประมง อุตสาหกรรมในครัวเรือนหรือการประกอบอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวกับการประมง รวมทั้งส่งเสริมความรู้ในการผลิตทางอุตสาหกรรมให้แก่สมาชิกและครอบครัว

ข้อ ๑๒ สหกรณ์ประมงมีขอบเขตแห่งการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดหาทุนเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ โดยวิธีการขายหุ้น การรับฝากเงิน และการกู้ยืมเงิน

(๒) ฝากเงินหรือลงทุนอย่างอื่นตามมาตรา ๖๒

(๓) จัดให้มีเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิกเพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีพหรือให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน

(๔) จัดหาปัจจัยการผลิต วัสดุที่เกี่ยวกับการประมง และสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นเพื่อจำหน่ายแก่สมาชิก

(๕) รวบรวมผลิตผลทางการประมง ผลิตภัณฑ์และบริการของสมาชิกเพื่อจัดการขายหรือแปรรูปออกขาย โดยซื้อหรือรวบรวมผลิตผลจากสมาชิกก่อนผู้อื่น

(๖) จัดให้มีบริการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการทางการประมง รวมทั้งจัดให้มีตลาดกลางเพื่อการประมง เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพและการดำรงชีพของสมาชิก

(๗) จัดให้มีสิ่งปลูกสร้าง โรงงานอุตสาหกรรม เครื่องมือ เครื่องจักรกล หรือยานพาหนะขนส่ง เกี่ยวกับการผลิต รวบรวม เก็บรักษา หรือแปรรูปผลผลิต สำหรับกิจการของสหกรณ์ประมง หรือให้บริการแก่สมาชิก

(๘) ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก

(๙) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์หรือการให้บริการแก่สมาชิก เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ประมง

หมวด ๓

สหกรณ์นิคม

ข้อ ๑๓ สหกรณ์นิคมที่จะรับจดทะเบียนได้ต้องมีลักษณะเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นใน เขตนิคมสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ หรือในพื้นที่ที่หน่วยงานของรัฐกำหนด เพื่อให้สมาชิกได้รับที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยและประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม

ข้อ ๑๔ สหกรณ์นิคมมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับที่ดินเพื่อใช้ในการทำกินและเป็นที่อยู่อาศัยของสมาชิก รวมทั้ง พัฒนาการประกอบอาชีพของสมาชิก

(๒) ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจ การผลิต การค้า และการบริการ อันจำเป็นในการประกอบอาชีพหลัก และการดำรงชีพของสมาชิก

(๓) ส่งเสริมการออมของสมาชิก

(๔) ส่งเสริมและเผยแพร่อาชีพเกษตรกรรม หัตถกรรม อุตสาหกรรมในครัวเรือนหรือ การประกอบอาชีพอย่างอื่น รวมทั้งส่งเสริมความรู้ในการผลิตทางอุตสาหกรรมให้แก่สมาชิกและครอบครัว

ข้อ ๑๕ สหกรณ์นิคมมีขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดหาทุนเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ โดยวิธีการขายหุ้น การรับฝากเงิน และการกู้ยืมเงิน

(๒) ฝากเงินหรือลงทุนอย่างอื่นตามมาตรา ๖๒

(๓) จัดให้มีเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิกเพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีพ หรือให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน

(๔) ครอบครองและจัดที่ดินให้สมาชิกใช้เป็นที่อยู่อาศัยและประกอบอาชีพโดยการเช่า หรือการเช่าซื้อ

(๕) พัฒนาหมู่บ้าน การคมนาคม บริการสาธารณะต่าง ๆ ตลอดจนพัฒนาที่ดิน เพื่อให้เกิดความสะดวกและเหมาะสมในการใช้งาน

(๖) จัดหาปัจจัยการผลิต และวัสดุการเกษตร และสินค้าอุปโภคบริโภค ที่จำเป็นเพื่อจำหน่ายแก่สมาชิก

(๗) รวบรวมผลิตผลการเกษตร ผลิตภัณฑ์และบริการของสมาชิกเพื่อจัดการขายหรือแปรรูปออกขายโดยซื้อหรือรวบรวมผลิตผลจากสมาชิกก่อนผู้อื่น

(๘) จัดให้มีบริการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประกอบกิจการทางการเกษตร รวมทั้งจัดให้มีตลาดกลางเพื่อการเกษตร เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพและการดำรงชีพของสมาชิก

(๙) จัดให้มีสิ่งปลูกสร้าง โรงงานอุตสาหกรรม เครื่องมือ เครื่องจักรกลการเกษตร หรือยานพาหนะขนส่ง เกี่ยวกับการผลิต รวบรวม เก็บรักษา หรือแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร สำหรับกิจการของสหกรณ์หรือให้บริการแก่สมาชิก

(๑๐) ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก

(๑๑) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์หรือการให้บริการแก่สมาชิก เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคม

หมวด ๔

สหกรณ์ร้านค้า

ข้อ ๑๖ สหกรณ์ร้านค้าที่จะรับจดทะเบียนได้ต้องมีลักษณะเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นจากการรวมตัวกันของคณะบุคคลเพื่อจัดหาและรวบรวมสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกเพื่อจำหน่าย โดยต้องไม่มีลักษณะเป็นธุรกิจขายตรงหรือธุรกิจอื่นในลักษณะเดียวกัน

ข้อ ๑๗ สหกรณ์ร้านค้ามีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคและสินค้าอันจำเป็นร่วมกันของสมาชิก

(๒) ส่งเสริมและเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก

(๓) ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจการค้าของสมาชิก

ข้อ ๑๘ สหกรณ์ร้านค้ามีขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดหาทุนเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ โดยวิธีการขายหุ้น และการกู้ยืมเงิน

- (๒) ฝากเงินหรือลงทุนอย่างอื่นตามมาตรา ๖๒
- (๓) จัดหาสินค้าอุปโภคบริโภคเพื่อจำหน่ายให้แก่สมาชิกและบุคคลทั่วไปหรือเพื่อการเชื่อมโยงสินค้าในระบบสหกรณ์
- (๔) รวบรวมหรือช่วยจำหน่ายผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
- (๕) จำหน่ายสินค้าแก่สมาชิกด้วยวิธีการผ่อนชำระ
- (๖) ให้บริการเป็นตัวแทนของผู้ประกอบธุรกิจให้บริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน
- (๗) ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก
- (๘) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์หรือการให้บริการแก่สมาชิก เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้า

หมวด ๕

สหกรณ์บริการ

ข้อ ๑๙ สหกรณ์บริการมี ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

- (๑) สหกรณ์บริการประเภทที่มีสมาชิกประกอบอาชีพหลักด้านเดียวกัน
- (๒) สหกรณ์บริการประเภทที่มีสมาชิกประสงค์รับบริการด้านเดียวกัน

ข้อ ๒๐ สหกรณ์บริการประเภทที่มีสมาชิกประกอบอาชีพหลักด้านเดียวกันที่จะรับจดทะเบียนได้ ต้องมีลักษณะเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นจากการรวมตัวกันของผู้มีอาชีพหลักเดียวกัน แต่ไม่รวมถึงผู้ประกอบอาชีพหลักทางเกษตรกรรมหรือทางการประมง และต้องไม่เป็นการจัดตั้งสหกรณ์เพื่อดำเนินกิจการทางการเงินเพียงอย่างเดียว

ข้อ ๒๑ สหกรณ์บริการประเภทที่มีสมาชิกประกอบอาชีพหลักด้านเดียวกันมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจ การผลิต การค้า การบริการ และอุตสาหกรรม อันจำเป็นเกี่ยวกับอาชีพหลักและการดำรงชีพของสมาชิก
- (๒) แก้ไขปัญหาและพัฒนาการประกอบอาชีพของสมาชิก
- (๓) ส่งเสริมการออมของสมาชิก

(๔) ส่งเสริม เผยแพร่ และให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพให้แก่สมาชิกและครอบครัว

ข้อ ๒๒ สหกรณ์บริการประเภทที่มีสมาชิกประกอบอาชีพหลักด้านเดียวกันมีขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดหาทุนเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ โดยวิธีการขายหุ้น การรับฝากเงิน และการกู้ยืมเงิน

(๒) ฝากเงินหรือลงทุนอย่างอื่นตามมาตรา ๖๒

(๓) จัดให้มีเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิกเพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีพ หรือให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน

(๔) จัดหาสินค้าที่จำเป็นในการประกอบอาชีพและสินค้าอุปโภคบริโภคเพื่อจำหน่ายแก่สมาชิก

(๕) จัดให้มีบริการด้านต่าง ๆ เพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีพของสมาชิก

(๖) ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก

(๗) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์หรือการให้บริการแก่สมาชิก เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ประเภทที่มีสมาชิกประกอบอาชีพหลักด้านเดียวกัน

ข้อ ๒๓ สหกรณ์บริการประเภทที่มีสมาชิกประสงค์รับบริการด้านเดียวกันที่จะรับจดทะเบียนได้ต้องมีลักษณะเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นจากการรวมตัวกันของผู้ซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ภายในพื้นที่จังหวัดเดียวกัน ซึ่งมีความต้องการที่จะรับบริการอย่างเดียวกัน หรือเป็นผู้ซึ่งเดือดร้อนเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง และประสงค์ที่จะดำเนินการร่วมกันในการจัดหาหรือจัดสรรที่ดินหรือที่อยู่อาศัยโดยวิธีการซื้อ เช่า เช่าซื้อ หรือใช้ที่ดินที่รัฐหรือเอกชนยกให้ เพื่อให้สมาชิกมีที่อยู่อาศัย

ข้อ ๒๔ สหกรณ์บริการประเภทที่มีสมาชิกประสงค์รับบริการด้านเดียวกันมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนตามความต้องการในการรับบริการร่วมกันของสมาชิก

(๒) แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและการให้บริการสาธารณะแก่สมาชิก

(๓) ส่งเสริมการออมของสมาชิก

ข้อ ๒๕ สหกรณ์บริการประเภทที่มีสมาชิกประสงค์รับบริการด้านเดียวกันมีขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดหาทุนเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ โดยวิธีการขายหุ้น การรับฝากเงิน และการกู้ยืมเงิน

(๒) ฝากเงินหรือลงทุนอย่างอื่นตามมาตรา ๖๒

(๓) จัดให้มีเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิกเพื่อการเคหะ และเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพ หรือให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน

(๔) จัดหาสินค้าอุปโภคบริโภคเพื่อจำหน่ายแก่สมาชิก

(๕) จัดหาและพัฒนาที่ดิน หรือที่ดินพร้อมที่อยู่อาศัยให้แก่สมาชิก

(๖) จัดหาหรือสร้างที่อยู่อาศัยให้แก่สมาชิกโดยการซื้อ เช่า หรือเช่าซื้อ รวมทั้งจัดซื้อวัสดุ ก่อสร้างและสิ่งอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๗) ต่อเติม ซ่อมแซม ปรับปรุง ดูแลรักษาบ้านเรือน ที่อยู่อาศัย และให้บริการอื่น ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับการอยู่อาศัยของสมาชิก

(๘) พัฒนาหมู่บ้าน รวมทั้งจัดให้มีบริการสาธารณะและบริการทั่วไปอื่นที่เกี่ยวข้องแก่สมาชิก

(๙) ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก

(๑๐) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์หรือการให้บริการแก่สมาชิก เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ประเภทที่มีสมาชิกประสงค์รับบริการด้านเดียวกัน

หมวด ๖

สหกรณ์ออมทรัพย์

ข้อ ๒๖ สหกรณ์ออมทรัพย์ที่จะรับจดทะเบียนได้ต้องมีลักษณะเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นจากการรวมตัวกันของสมาชิกซึ่งเป็นบุคคลซึ่งประกอบอาชีพหลักในสังกัดหน่วยงาน องค์กร หรือสถานประกอบการเดียวกันหรือในเครือเดียวกัน และเป็นผู้มีเงินได้รายเดือนหรือเงินได้ประจำที่หน่วยงาน ต้นสังกัดหรือนายจ้างในสถานประกอบการสามารถหักเงิน ณ ที่จ่ายส่งให้แก่สหกรณ์ออมทรัพย์นั้นได้

ข้อ ๒๗ สหกรณ์ออมทรัพย์มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการออมของสมาชิก

(๒) ให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก

ข้อ ๒๘ สหกรณ์ออมทรัพย์มีขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดหาทุนเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ โดยวิธีการขายหุ้น การรับฝากเงิน และการกู้ยืมเงิน

(๒) ฝากเงินหรือลงทุนอย่างอื่นมาตรา ๖๒

(๓) จัดให้มีเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิกเพื่อการดำรงชีพและเพื่อการเคหะ หรือให้สหกรณ์อื่น กู้ยืมเงิน

(๔) ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก

(๕) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์หรือการให้บริการแก่สมาชิก เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

หมวด ๗

สหกรณ์เครดิตยูเนียน

ข้อ ๒๙ สหกรณ์เครดิตยูเนียนที่จะรับจดทะเบียนได้ต้องมีลักษณะเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้น จากการรวมตัวกันของสมาชิกซึ่งเป็นคนหรือกลุ่มบุคคลอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งอยู่อาศัยในชุมชนเดียวกันหรือชุมชนใกล้เคียงกันภายในพื้นที่อำเภอเดียวกัน

(๒) ผู้ประกอบอาชีพหลักเดียวกันหรืออยู่ในสังกัดหน่วยงาน องค์กร หรือสถานประกอบการเดียวกัน แต่ไม่มีเงินได้ประจำหรือมีรายได้ไม่แน่นอน หรือหน่วยงานต้นสังกัดไม่สามารถหักเงิน ณ ที่จ่าย ส่งให้แก่สหกรณ์ได้

(๓) กลุ่มบุคคลซึ่งอยู่ภายในพื้นที่จังหวัดเดียวกัน โดยมีความเชื่อมโยงกันตามวงสัมพันธ์ อย่างเป็นไปอย่างหนึ่งทางสังคม และมีการพบปะหรือทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ

ข้อ ๓๐ ให้สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการออมของสมาชิก

(๒) ให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก

ข้อ ๓๑ สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดหาทุนเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ โดยวิธีการขายหุ้น การรับฝากเงิน และการกู้ยืมเงิน

- (๒) ฝากเงินหรือลงทุนอย่างอื่นตามมาตรา ๖๒
- (๓) จัดให้มีเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิกเพื่อการประกอบอาชีพ การดำรงชีพ และเพื่อการเคหะหรือให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
- (๔) ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก
- (๕) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์หรือการให้บริการแก่สมาชิกเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๒ สมาชิกของสหกรณ์แต่ละประเภทซึ่งคณะกรรมการดำเนินการได้รับเข้าเป็นสมาชิกอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ หากปรากฏว่าสมาชิกรายใดมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้ แต่มีคุณสมบัติเป็นไปตามข้อบังคับสหกรณ์ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงเป็นสมาชิกของสหกรณ์นั้นต่อไปได้

ข้อ ๓๓ สหกรณ์ใดที่ได้รับจดทะเบียนอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ หากข้อบังคับของสหกรณ์กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการไม่เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ ให้สหกรณ์ดังกล่าวแก้ไขข้อบังคับของสหกรณ์เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๓๔ บรรดากิจการของสหกรณ์ที่ได้ดำเนินการอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินกิจการของสหกรณ์ตามกฎกระทรวงนี้ ทั้งนี้ กรณีการดำเนินกิจการของสหกรณ์ที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการตามกฎกระทรวงนี้ ให้เป็นอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาการดำเนินกิจการได้ต่อไป เป็นรายกรณี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

นฤมล ภิญโญสินวัฒน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๓/๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้
กำหนดลักษณะของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน วัตถุประสงค์ และขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการ
ที่จะพึงดำเนินการได้ของสหกรณ์แต่ละประเภทไว้ในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้